

**6D020500 – филология мамандығы бойынша философия докторы (PhD) дәрежесіне
іздену үшін ұсынылған Баядилова-Алтыбаева Айнұра Бактығалиевнаның «Тілдің
мәдениетті трансляциялаудағы таңбалық сипаты» тақырыбындағы
диссертациялық жұмысына ресми рецензенттің пікірі**

№	Критерийлер	Критерийлер сәйкестігі	Ресми рецензенттің ұстанымдары
1.	Диссертация тақырыбының (бекіту күніне) ғылымның даму бағыттарына және/немесе мемлекеттік бағдарламаларға сәйкес болуы	1.1. Ғылымның даму бағыттарына және/немесе мемлекеттік бағдарламаларға сәйкестігі:	Диссертант Баядилова-Алтыбаева Айнұр Бактығалиевнаның «Тілдің мәдениетті трансляциялаудағы таңбалық сипаты» тақырыбындағы зерттеу жұмысы ҚР Үкіметі жанындағы Жоғары ғылыми-техникалық комиссия бекіткен ғылым дамуының басым бағыттарына сәйкес жүргізілген:
		1) Диссертация мемлекет бюджетінен қаржыландырылатын жобаның немесе нысаналы бағдарламаның аясында орындалған (жобаның немесе бағдарламаның атауы мен нөмірі):	1. ҚР-да білім беруді және ғылымды дамытудың 2020-2025 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасы (ҚР Үкіметінің 2019 жылғы 27 желтоқсанындағы №988 қаулысы); 2. ҚР-да тіл саясатын дамытудың 2023-2029 жылдарға арналған тұжырымдамасы (ҚР Үкіметінің 2023 жылғы 16 қазандағы №914 қаулысы); 3. «Ұлттық рухани жаңғыру» ұлттық жобасы (ҚР Үкіметінің 2021 жылғы 12 қазандағы №724 қаулысы).
		2) Диссертация басқа мемлекеттік бағдарлама аясында орындалған (бағдарламаның атауы)	2) Диссертанттың 6D020500 – филология мамандығы аясында жүргізілген жұмысы гуманитарлық бағыт аясындағы мемлекет бюджетінен қаржыландырылатын жоба негізінде орындалған.
		3) Диссертация ҚР Үкіметі жанындағы Жоғары ғылыми-техникалық комиссия бекіткен ғылым дамуының басым бағытына сәйкес (бағытын көрсету)	3. Зерттеу жұмысы білім беру мен ғылымды, тіл саясатын даму мен ұлттық рухани жаңғыру бағдарына қатысты мемлекеттік бағдарламаларда көрсетілген басымдықтарға сәйкес келеді.
2.	Ғылымға маңыздылығы	Жұмыс ғылымға елеулі үлесін қосады/қоспайды, ал оның маңыздылығы ашылған/ашылмаған	Диссертация тақырыбының өзектілігінің зерттеу мазмұнында жан-жақты ашылуы жұмыстың ғылымға өзіндік үлес қосатынын көрсетеді. Ұлт мәдениетінің тілдік бейнесін <i>тіл – адам, тіл – мәдениет</i> сабақтастығында анықтауға басымдық беретін антропоөзектік парадигмасын дамытуға <i>тіл – таңба</i>

			сабақтастығында қарастырған тілдің таңбасын зерттеу негізінде өзіндік үлес қосады. Ұлт болмысының мәдени кодын ашудағы таным құралы ретіндегі таңбаның мәдени және тілдік қызметінің тілдік және концептуалдық бейнесін кешенді зерттеудің өзектілігі ерекше. Осы тұрғыдан ұлт болмысын айқындайтын тілдің мәдениетті трансляциялаушы таңбалық жүйенің тіл мен мәдениет сабақтастығындағы қызметін кешенді зерттеу лингвосемиотика, лингвомәдениеттану, социолингвистика т.б. салаларда жана деңгейге көтеруге септігін тигізеді. Тіл мен мәдениетті ақпараттық-семиотикалық таңбалар жүйесін «трансляция», «мәдени құрал», «тілдік код – мәдени код – ұлттық код» ұғымдары арқылы және олардың тарихи дамуын, қазіргі заманға бейімделуін көне түркі жазуындағы руникалық таңбалар мен рулық таңбалардың бірегейлік үдерісін сипаттау арқылы зерттеудің маңыздылығы ашылады.
3.	Өзі жазу принципі	Өзі жазу деңгейі: 1) жоғары; 2) орташа; 3) төмен; 4) өзі жазбаған.	А. Баядилова-Алтыбаеваның диссертациясы зерттеу жұмысы жоғары деңгейдегі дербестігімен сипатталады: Біріншіден, әртүрлі тарихи, руникалық және рухани-мәдени көздерден жинақталған мол деректер зерттеу тұғырының негізділігін және дербестігін дәйектейді. Автор тіл-мәдениет сабақтастығына негізделген таңбалану жүйесі сакрализация, символдау, метафора, т.б. үдерістер мен руника жазуы мен ру таңбаларының негізінде мәдени кодты анықтаушы және таратушы ретінде дәлелдейді. Диссертанттың өзі жазу деңгейі тіл біліміндегі дәстүрлі салыстыру, сипаттау, талдау әдістерімен бірге палеография, семиотика, графика, бейнелеу өнері, этнология т.б. салалардың мәліметтерін, шежірелердегі, тарихи жазбалардағы, ру таңбаларындағы архетиптерді сипаттаған кестелерінен де көрінеді.

4.	Ішкі бірлік принципі	4.1. Диссертация өзектілігінің негіздемесі: 1) <u>негізделген</u>; 2) жартылай негізделген; 3) негізделмеген	Диссертациялық жұмыстың өзектілігі толығымен негізделген: Тілдің таңбалық жүйесі арқылы мәдениетті тасымалдау мен әлеуметтік-мәдени өзгерістерді бейнелеу қызметін зерттеуге қатысты белгіленген диссертацияның мақсатына орай төмендегі міндеттердің қарастырылуы диссертацияның өзектілігін негіздейді: – тіл мен мәдениетті ақпараттық-семиотикалық таңбалар жүйесі; трансляция, мәдени құрал, тілдік код, мәдени код, ұлттық код сияқты ұғымдарға зерттеу тақырыбына қатысты түсініктеме беру; тілдік таңбалардың мәдениетпен өзара байланысын, тарихи дамуын және қазіргі заманға сай өзгеріп бейімделуін зерттеу; көне түркі жазуы мен руникалық таңбалар сабақтастығын ру таңбалары негізінде сипаттау; мәдениетті танытудың құралы екендігін таңбаларды талдай эксперимент өткізу.
		4.2. Диссертация мазмұны диссертация тақырыбын айқындайды: 1) <u>айқындайды</u>; 2) жартылай айқындайды; 3) айқындамайды.	А.Б. Баядилова-Алтыбаеваның «Тілдің мәдениетті трансляциялаудағы таңбалық сипаты» тақырыбындағы диссертациясының екі бөлімнен, қорытынды, пайдаланған әдебиеттер тізімі мен 17 қосымшадан (А, Ә, Б, В, Г, Ғ, Д, Е, Ё, Ж, З, И, Й, К, Қ, Л, М) тұратын құрылымы зерттеу жұмысының мазмұны белгіленген тақырыпқа сай екенін көрсетеді. Диссертацияның бірінші бөлімінде таңбалар жүйесінің тілдік әлеммен байланысты ғалымдардың пікір-тұжырымдары сарапталып, сипатталады. Тілдің тұрақтылығы мен мәңгілік сипатынан туындайтын «тілдік мәдени код» ұғымы тіл мен мәдениет бірлігі негізінде тасымалдаушы құрал ретінде ақпараттық-семиотикалық таңбалар жүйесінде талқыланады. Бұл арада тілдің қызметі тек ойды жеткізу құралы емес, мәдениетті қалыптастыруы, оның қоғамдық-әлеуметтік, геосаяси т.б.

		қызметтерінің аясында кешенді анықталады. Соның нәтижесінде «тіл – мәдениеттің коды» деген тұжырым дәйектеледі. Екінші бөлімде «тілдің ұлттық мәдениетті таратушы таңбалау құралы» екендігі тілдің ұлттық мәдени кодты сақтаушы және оны ұрпақтан ұрпаққа жеткізуші қызметіне негізделіп айқындалады. Осымен байланысты руникалық жазу мен ру таңбаларына тарихи-салыстырмалы талдау жүргізіліп, символдық мәні анықталады. Сонымен бірге, жаһандану дәуірінде ұлттық бірегейлікті сақтап, мәдени мұраны таныту үшін брендтік логотиптер, ұлттық символдар, жазулар мен бейнелердің заманға бейімделген киім үлгілеріндегі бейнелері заманауи мәдениеттің талабына сай таратылып, семиотикалық кеңістікке еніп, ұлттың рухани коды, тарихи жады мен дүниетанымның көрінісі ретінде дәлелденеді. Бұл тұжырымдар жазу, мәдениет тарихына қатысты С. Аманжолов, А.С.Аманжолов, О. Сүлейменов, С.Е.Малов, т.б. еңбектері сарапталып, символдық жүйеге қатысты өрнектердің (аспан әлеміне, малға, аңдарға, құстарға, қару-жараққа, геометриялық пішіндерге т.б.); рулық таңбалардың сабақтастығы мен тілдік сипатының негізінде (архетиптер – «Ағаш» бейнесі, жануарлар – «Қасқыр» бейнесі т.б., тарихи шежірелер, жазбалар т.б.) және кестелер (1, 2, 3, 4, 5, т.б.) мен сауалнама өткізу арқылы айқындалып, таңбалар мен жазулардың мәдениетті танытудың заманауи құралы екендігі көрсетілген.
	4.3. Мақсаты мен міндеттері диссертация тақырыбына сәйкес келеді: 1) <u>сәйкес келеді;</u> 2) жартылай сәйкес келеді;	Тілдің таңбалық сипатын зерттеу барысын талдау нәтижесі диссертациялық жұмыстың негізгі мақсаты мен оны жүзеге асырушы міндеттерінің диссертация тақырыбымен толық сәйкес келетінін көрсетеді. Диссертациялық жұмыстың тілдің таңбалық жүйесін мәдениетті

		3) сәйкес келмейді.	таратушы құрал ретінде анықтау мақсатын жүзеге асыру үшін белгіленген міндеттер тіл мен мәдениеттің, көне түркі жазуындағы руникалық таңбалар мен ру таңбалары сабақтастығын, заманға сай өзгерістерге бейімделуін кешенді зерттеу таңбалардың мәдениетті танытудың, тасымалдаудың құралы екендігін дәлелдеуі диссертацияның тақырыбына сәйкес келеді.
		4.4. Диссертацияның барлық бөлімдері мен құрылысы логикалық байланысқан: 1) <u>толық байланысқан;</u> 2) жартылай байланысқан; 3) байланыс жоқ.	Диссертацияның мазмұны сипатталған екі бөлім және олардың құрылымын ашатын бөлімшелер жұмыс мақсатына сәйкес өзара логикалық жүйеде байланысқан. Әр бөлімнің соңында талқылау нәтижелері түйінделіп отырады. Зерттеу барысында қол жеткен ғылыми нәтижелер, тақырыпқа қатысты келтірілген ғылыми-талдамалық ой-пікірлер ізденушінің диссертацияда жасаған түйіні және қорытындысымен сабақтасады. Жасалған түйіндердің бір-біріне жалғасып, туындап отыруы зерттеудің біртұтастығы негізіндегі қорытындыға әкелген.
		4.5. Автор ұсынған жаңа шешімдер (қағидаттар, әдістер) дәлелденіп, бұрыннан белгілі шешімдермен салыстырылып бағаланған: 1) <u>сыни талдау бар;</u> 2) талдау жартылай жүргізілген; 3) талдау өз пікіріне емес, басқа авторлардың сілтемелеріне негізделген.	Автор қазақ тілі мен мәдениеті сабақтастығында қалыптасқан таңбалық жүйенің коммуникативтік және кумулятивтік қызметін зерттеу барысын антропоөзектік парадигманың аясында кешенді қарастырады. Ол үшін семиотика, лингвомәдениеттану, этнолингвистика, жазу тарихы, палеография, этнография т.б. салаларға қатысты ғалымдардың еңбектеріне ғылыми-әдістемелік негіз ретінде сүйене отырып, қазақ халқының этномәдениетінде, рулық таңбаларында сақталған мәдениет көріністерінің тілдік таңба ретінде көне түркі (руникалық) жазуларымен сабақтастығына назар аударып, бұл арадағы тілдің тасымалдау үдерісіндегі коммуникативтік қызметін түсіндіруді мақсат етеді. Демек, бұл жұмыс таңбалық жүйенің қызметіндегі тілдің мәніне ерекше назар аударумен ерекшеленеді. Осы

			мәселеге (тіл – таңба, тіл – таным) қатысты С.Аманжолов, Н.А. Аристов, М.Қожанов, О. Сүлейменов, А. Мектеп тегі, М. Қожанов т.б. ғалымдардың тұжырымдарына сыни, динамикалық тұрғыдан қарап, тіл білімінің интеграциялық сипаттағы жаңа бағыттар негізінде жалғастырады. Осымен байланысты өзіндік талдау нәтижелерін зерттеу нысанына қатысты деректеріне сүйеніп (сауалнама, кестелер) ұсынады. Оған дәйек ретінде тілде сақталған тілдік бірліктер сипатталады: 1) Өсімдік (Бәйтерек т.б.), жануарлар (қасқыр т.б.), прецеденттік атаулар, фразеологиялық, паремиологиялық жүйеде көрініс тапқан архетиптер мен т.б. таңбалар (69-101 б.).
5.	Ғылыми жаңашылдық принципі	5.1. Ғылыми нәтижелер мен қағидаттар жаңа болып табыла ма? 1) <u>толығымен жаңа болып табылады;</u> 2) жартылай жаңа (25-75% жаңа болып табылады); 3) жаңа емес (25% кем жаңа болып табылады).	Диссертацияның нәтижелері мен қағидаттары 75% жаңа болып табылады. Біріншіден, руникалық таңбалар, рулық таңбалар, символдар, жазу т.б. мәдениетті дамыту және тарату қызметі барысында тілдік-мәдени кодты, яғни ұлттық кодты қалыптастырады. Екіншіден, осымен байланысты тіл мен таңбалар жүйесінің өзара байланысын және олардың ұлттық мәдениетті танытудағы орнын жаңаша қырынан қарастырады: 1. Көне түркі жазуы мен рулық таңбалар арасындағы байланыс алғаш рет кешенді лингвистикалық тұрғыда қарастырылған; 2. Таңбалардың ұлттық сәйкестілік қалыптастыруға қатысты олардың семиотикалық маңызы кешенді сипатталды. Осыған орай казак жастарының рулық таңбаларды киімдерінде, көліктерінде, т.б. тұрмыстық заттарында қолданылуын мәдени жаңғырудың белгісі және тасымалдануының құралы деп назар аударып, сауалнама арқылы талдауын да жаңаша сипат деп бағалаймыз. 3. Қазак рулық таңбаларының тілдік таңбалармен дыбыстық-мағыналық сәйкестіктерін, олардың руникалық жазумен сабақтастығын айқындайтын

			этнолингвистикалық, лингвомәдени, лингвосемиотикалық зерттеулер зерттеу нысанына сәйкес кестелерде сипатталған. Әрине, бұл жұмыстың терең тарихи-онтологиялық бағыты болашақ зерттеулердің болжамын бағдарлайды.
		5.2. Диссертацияның қорытындылары жаңа болып табыла ма? 1) <u>толығымен жаңа</u>; 2) жартылай жаңа (25-75% жаңа болып табылады); 3) жаңа емес (25% кем жаңа болып табылады).	Ізденуші тарапынан жүргізілген ғылыми-зерттеу жұмысы барысында теориялық және практикалық маңызы бар төмендегідей нәтижелер негізінде зерттеу жұмысы бойынша қорытынды жасалған: Бірінші қорытынды жаңа болып табылады. Жоғарыда атап көрсеткеніміздей, қазақ тіл білімінде тіл мен мәдениеттің байланысы, тіл арқылы ұлт болмысын танытуға байланысты лингвомәдениеттанымдық, этнолингвистикалық т.б. зерттеулер өріс алуда. Бірақ таңбалық жүйенің мәдениетті сақтау, таныту, жаңғырту және тасымалдау үдерісіндегі тілдің мәні мен ерекше қызметіне назар аудару зерттеу қорытындысында маңызды орын алады. Екінші қорытынды – жаңа қазақ тіл білімінде антропоэзектік бағытқа, когнитивтік зерттеулерде көрініс тауып жатқан тілді қоғамдағы коммуникативтік, танымдық қызмет құралы ғана емес, мәдениеттің жиынтығынан құралған «ғаламның бейнесін» танудағы ақпараттық-семиотикалық таңбалар жүйесі аясында түсіндіру, сайып келгенде, тақырыпқа сай қоғамда таным көкжиегін кеңейтетін өріс деп санаймыз. Үшінші қорытынды – жаңа. Қазақ әлемі жайында терең мәліметтерді бойына астарлаған ұлттық мәдени код өз қызметінде тілдік кодқа ұласып, сайып келгенде, тілдің кумулятивтік қызметіне негізделген <i>тіл-мәдениет</i> сабақтастығын түзеді. Төртінші қорытынды – жаңа. «Қазіргі қазақ қоғамында таңбалардың қайта жаңғыруы – ұлттық сана мен рухани жаңғырудың, қазіргі заманғы тіл тұтынушының әлеуметтік

			коммуникативтік мәдениетіне ықпал етуші транслятор» деп бағалауы зерттеудің тақырыбын ашып, қазіргі қоғамдағы кездесіп калатын келенсіз жайттарға («тобырлық мәдениет» т.б. өкілдері) төл мәдениетімізді таныту арқылы тосқауыл қоятын дәлелдерді ұсынады.
		5.3. Техникалық, технологиялық, экономикалық немесе басқару шешімдері жана және негізделген бе? 1) толығымен жана; 2) жартылай жана (25-75% жаңа болып табылады); 3) жана емес (25% кем жаңа болып табылады).	Диссертациялық жұмыс мазмұны заманауи ғылымның даму бағыттарының техникалық, экономикалық, технологиялық немесе басқару шешімдеріне сай толығымен жана саналады және негізделген (сайт, портал, сауалнама, киім үлгілеріндегі таңба көріністерінің жарнамасын түсіндіру, эксперимент т.б. әдістер).
6.	Негізгі қорытындылардың негізділігі	Барлық қорытындылар ғылыми тұрғыдан қарағанда ауқымды дәлелдемелерде негізделген/ негізделмеген (qualitative research және өнертану және гуманитарлық бағыттары бойынша)	Заманауи лингвистиканың жаңа бағыттарын сипаттайтын жан-жақты ғылыми-әдістемелік негіз, тақырыптың жұмыс мазмұнында максаты мен міндеттері арқылы ашылуы, мол деректерге сүйеніп, эксперимент арқылы дәйектелген. Мәліметтерді талдау нәтижесінде ұсынылған тұжырымдары зерттеу қорытындыларын толық негіздейді.
7.	Қорғауға шығарылған негізгі қағидаттар	Әр қағидат бойынша келесі сұрақтарға жауап беру қажет: 7.1. Қағидат дәлелденді ме? 1) <u>дәлелденді</u> ; 2) шамалап дәлелденбеді; 3) дәлелденбеді. 7.2. Тривиалды ма? 1) <u>иә</u> ; 2) <u>жок</u> ; 7.3. Жаңа ма? 1) <u>иә</u> ; 2) <u>жок</u> ; 7.4. Қолдану деңгейі: 1) тар; 2) орташа; 3) кең;	Диссертацияда қорғауға 4 тұжырым ұсынылған: Бірінші тұжырым: «Тіл – мәдениетті таратудың ең маңызды құралы, рухани байлықты трансляциялаушы»: 7.1. дәлелденген 7.2. жок, тривиалды емес 7.3. жаңа; 7.4. кең;

		7.5. Мақалада дәлелденген бе? 1) иә; 2) жоқ;	7.5. иә. Екінші тұжырым: «Тіл мен мәдениет – ақпараттық-семиотикалық таңбалар»: 7.1. дәлелденген; 7.2. жоқ, тривиалды емес; 7.3. иә, жана; 7.4. кең; 7.5. иә, мақалаларда дәлелденген; Үшінші тұжырым: «Тілдік код пен мәдени код – тарихи өзара сабақтас»: 7.1. дәлелденген; 7.2. жоқ, тривиалды емес; 7.3. иә, жана; 7.4. кең; 7.5. иә, мақалаларда дәлелденген; Төртінші тұжырым: «Қазіргі казак қоғамында таңбалардың қайта жаңғыруы – ұлттық сана мен мәдени жаңғырудың бір көрінісі және қазіргі заманғы әлеуметтік-коммуникативтік мәдениеттің трансляторы»: 7.1. дәлелденген; 7.2. жоқ, тривиалды емес; 7.3. иә, жана; 7.4. кең; 7.5. иә, мақалаларда дәлелденген;
8.	Дәйектілік принципі Дереккөздер мен ұсынылған ақпараттың дәйектілігі	8.1. Әдістеменің таңдауы негізделген немесе әдіснама нақты сипатталған: 1) иә; 2) жоқ;	Зерттеудің ғылыми-әдіснамалық негізі лингвосемиотика, этнолингвистика, лингвомәдениеттану, түркітану, жазу теориясы салаларындағы таңба мен тіл, таңба мен мәдениет т.б. сабақтастықтағы тіл арқылы мәдениетті тарататын тіл мен мәдениеттің біртұтастығын ғаламның тілдік бейнесінде зерттейтін ғалымдардың тұжырымдарымен негізделген. Талдау әдістемесінің «жүйелілік», «антропоэзектік» және «сабақтастық» сияқты жалпы-философиялық ғылыми негізіне сәйкес тіл тұтынушылар санасында тарихи-мәдени, әлеуметтік-экономикалық ортаның ықпалына сай дамитын таңбаланушы жүйе ретінде сипатталған.
		8.2. Диссертация жұмысының нәтижелері компьютерлік	Диссертациялық жұмыстың нәтижелері ғылыми зерттеулерде қалыптасқан әдістер арқылы (сипаттамалы, салыстырмалы т.б.)

	технологияларды қолдану арқылы ғылыми зерттеулердің қазіргі заманғы әдістері мен деректерді өңдеу және интерпретациялау әдістемелерін пайдалана отырып алынған: 1) иә; 2) жоқ;	өңделіп, талданған. Сонымен қатар, заманауи ғылыми зерттеулердің қазіргі заманғы әдістер ретінде компьютерлік технологияларды қолдану арқылы деректерді өңдеу және интерпретациялау әдісі пайдаланылған. Зерттеу барысында жинақталған мәліметтер сауалнама жүргізу әдісі, ассоциативтік эксперимент, таңдалған респонденттер аудиториясында https://docs.google.com/ платформасын пайдалану, бренд, логотиптердің суреттерін өңдеу, флешмоб ұйымдастыру, жазу мен графикалық кескіндерді, жарнамаларды түсіндіру негізінде өңделген.
	8.3. Теориялық қорытындылар, модельдер, анықталған өзара байланыстар және заңдылықтар. Эксперименттік зерттеулермен дәлелденген және расталған (педагогикалық ғылымдар бойынша даярлау бағыттары үшін нәтижелер педагогикалық эксперимент негізінде дәлелденді): 1) иә; 2) жоқ;	Зерттеу барысында жасалған қорытындылар, модельдер, тақырыптық топтары анықталған. Заңдылықтар мен ассоциативтік байланыстар эксперименттік зерттеулермен дәлелденген, қосымшалармен расталған.
	8.4. Маңызды мәлімдемелер нақты және сенімді ғылыми әдебиеттерге сілтемелермен <u>расталған</u> ; ішінара расталған; расталмаған.	Зерттеу жұмысында көптеген материалдар осы зерттеуге дейінгі ғылыми жетістіктер көрініс тапқан ғылыми әдебиеттерге және философиялық, әлеуметтанымдық, тарихи-мәдени, лингвистикалық зерттеулердің тұжырымдарына сілтеме жасалу арқылы расталған.
	8.5. Пайдаланған әдебиеттер тізімі әдеби шолуға <u>жеткілікті</u> ; жеткіліксіз.	Диссертацияда пайдаланылған әдебиеттер саны – 122. Тілдің таңбалық жүйесі арқылы мәдениетті тасымалдау қызметін ашу үшін және тіл мен мәдениетті акпараттық танбалау жүйесі деп тану үшін көрсетілген ғылыми-әдістемелік

			енбектердің жұмыс тақырыбына тікелей қатысы бар және жеткілікті.
9.	Практикалық құндылық принципі	9.1. Диссертацияның теориялық маңызы бар: 1) <u>иә</u> ; 2) жок;	Тіл арқылы ұлт болмысын ашуға бағытталған қазіргі қазақ біліміндегі антропоэкеттік парадигманың, соның ішінде семиотиканың <i>адам – тіл – мәдениет – сана</i> сияқты сабақтастығының аясын кеңейтіп, <i>таңба, символ</i> сияқты белгілердің бір-бірінен айырмасына тоқталуы, лингвосемиотикалық, лингвомәдени, лингвоәлеуметтік қырларын ашуға өзіндік теориялық үлес қосады.
		9.2. Диссертацияның практикалық маңызы бар және алынған нәтижелерді практикада қолдану мүмкіндігі жоғары: 1) <u>иә</u> ; 2) жок;	Алынған нәтижелер мен ғылыми-әдістемелік ұсыныстарды мәдениаралық коммуникацияда, тарихи-танымдық дәрістерде, оқыту, тіл үйрету жүйесінде, лексикографиялық тәжірибеде, энциклопедиялар мен ұлттық корпусның ішкорпус түзуде, лингвомәдени, лингвоелтанымдық курстарды оқытуда т.б. зерттеулер жүргізуде қолдану мүмкіншілігі жоғары.
		9.3. Практикалық ұсыныстар жаңа болып табылады ма: 1) <u>толығымен жаңа</u> ; 2) жартылай жаңа (25-75% жаңа болып табылады); 3) жаңа емес (25% кем жаңа болып табылады).	Практикалық ұсыныстар тіл тұтынушы санасында ұлт болмысын қалыптастыратын төл тарихын зерделеу мен төл мәдениеті мен құндылықтарын тануға, рухани жаңғыру мен тұлғалық қалпына ықпал етуімен маңызды. Тіл мен таңбаның сабақтастығының тілдік көріністерін (фразеологиялық, паремиологиялық т.б.) лингвомәдени семантикасын ашу да жұмыстың жаңалығын сипаттайды.
10.	Жазу және рәсімдеу сапасы	Академиялық жазу сапасы: 1) <u>жоғары</u> ; 2) орташа; 3) орташадан төмен; 4) төмен.	Баядилова-Алтыбаева Айнура Бактығалиевнаның «Тілдің мәдениетті трансляциялаудағы таңбалық сипаты» тақырыбындағы диссертациялық жұмысының жазу және рәсімдеу сапасы академиялық талапқа сай жоғары деп бағалаймыз. Философия докторы (PhD) диссертациясына қойылатын талапқа сай, ғылыми стилі жатық, тұтас логикалық жүйесі сақталған, ғылыми-әдістемелік тұрғыдан сауатты жазылған.

Баядилова-Алтыбаева Айнура Бактығалиевнаның «Тілдің мәдениетті трансляциялаудағы таңбалық сипаты» тақырыбындағы диссертациясы 6D020500 – филология мамандығы бойынша (PhD) философия докторы академиялық дәрежесін алуға лайық деп санаймыз.

Ресми рецензент –

А. Байтұрсынұлы атындағы

Тіл білімі институтының

бас ғылыми қызметкері,

филология ғылымының докторы,

профессор

Манкеева

Ж.А. Манкеева

(аты-жөні)	
қолын қуалаңдырамын	
«А.Байтұрсынұлы атындағы Тіл білімі институты» РМК Персоналды басқару,	
құжаттамамен қамтамасыз ету және	
бақылау бөлімі	
« 12 »	20 25 ж.